

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

Meld. St. 43

(2012–2013)

Melding til Stortinget

Årsmelding 2012 for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer

*Tilråding fra Arbeidsdepartementet 21. juni 2013,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven) trådte i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt ble lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder, og lov 6. desember 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter, opphevet.

Stortings- og regjeringspensjonsloven § 8-1 lyder:

«Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse.

Pensjonskassen skal senest seks måneder etter at regnskapsåret er avsluttet, utarbeide en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen utarbeides for departementet og forelegges Stortinget.»

I samsvar med denne bestemmelsen, legger Arbeidsdepartementet fram melding om utviklingen i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2012.

2 Om pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer

De tidligere pensjonsordningene for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer er fra 1. januar 2012 erstattet av én pensjonsordning. Alderspensjonen i den nye pensjonsordningen er basert på de samme prinsippene som ny alderspensjon i folketrygden, og pensjonen gis som et direkte tillegg til alderspensjonen fra folketrygden.

Dette betyr blant annet at alderspensjonen er endret fra en bruttoordning basert på sluttlønn til en nettomodell. Hovedtrekkene i den nye pensjonsordningen er forklart i punkt 2.1. Hovedtrekkene i de to tidligere pensjonsordningene er forklart i punkt 2.2 og punkt 2.3.

2.1 Hovedtrekkene i den nye pensjonsordningen

- Alderspensjonen opptjenes ved at det hvert år bygges opp pensjonsrettigheter i form av en pensjonsbeholdning. Opptjeningen er en fastsatt prosentandel av godtgjørelsen til stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemmet. Opptjeningen utgjør 6,03 prosent av godtgjørelsen opp til 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp. Deretter utgjør pensjonsopptjeningen 24,13 prosent av

godtgjørelsen mellom 7,1 G og 12 G (G per 01.05.2012 = kr 82 122). Pensjonsbeholdningen reguleres med lønnsvekst fram til alderspensjonen tas ut.

- Årlig alderspensjon beregnes ved å dele de opparbeidede pensjonsrettighetene på et delingstall. Delingstallet reflekterer forventet gjenstående levealder etter pensjonering. Dette betyr at pensjonen levealdersjusteres på samme måte som i folketrygden.
- Alderspensjonen kan tidligst tas ut fleksibelt fra 62 år etter samme prinsipper som i folketrygden. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen vedkommende fyller 75 år, skal pensjonen uansett utbetales fra og med måneden etter fylte 75 år. Arbeid og pensjon kan kombineres uten at pensjonen avkortes.
- Uføre- og etterlattepensjon gis i hovedsak etter reglene i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse.
- Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten. Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og deretter fratrukket 0,75 prosent. Det vil si at pensjonsutbetalingen reguleres som i folketrygden.
- Pensjon som er opptjent etter de nye reglene, skal ikke samordnes med andre pensjonsytelser. Pensjoner opptjent etter de tidligere ordningene, skal fortsatt samordnes.
- Det er gitt overgangsregler som sikrer rettigheter opptjent etter tidligere opptjeningsmodell. For dem som har opptjening etter både gammel og ny pensjonsordning, er det gitt regler om at pensjonen ikke skal overstige en beregnet maksimal pensjon. Stortingsrepresentanter som ikke hadde opptjent rett til pensjon før 1. oktober 2009, og regjeringsmedlemmer som ikke hadde opptjent rett til pensjon 1. januar 2012, får opptjening etter ny ordning fra 1. oktober 2009. For øvrige medlemmer fikk de nye reglene virkning fra 1. januar 2012.

2.2 Hovedtrekkene i tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter

- Personer som hadde rettigheter i den tidligere ordningen for stortingsrepresentanter får rettighetene videreført i et kapittel i den nye loven.
- Pensjonen er en bruttopensjon som samordnes med andre pensjonsytelser etter samordningsloven.

- Full alderspensjon gis etter 12 års opptjenings-tid, og utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er som hovedregel den årlige bruttogodtgjørelse fastsatt for stortingsrepresentanter ved fratredelsestidspunktet av vervet. Ved kortere opptjenings-tid reduseres pensjonen forholdsmessig.
- Pensjonsalderen er 65 år. Rett til alderspensjon inntreffer likevel tidligere når summen av alder og opptjenings-tid er minst 75 år (75-årsregelen). 75-årsregelen gjelder ikke dersom vedkommende har eller får inntekt som overstiger en inntektsgrense.
- Alderspensjon kan ikke ytes så lenge vedkommende er medlem av Regjeringen eller Stortinget eller er tilsatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling.
- Alderspensjon levealderjusteres fra og med 1943-kullet, likevel tidligst fra 67 år.
- Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten.

2.3 Hovedtrekkene i tidligere pensjonsordning for statsråder

- Også rettighetene i den tidligere pensjonsordningen for statsråder er videreført i den nye loven.
- Pensjonen er en bruttopensjon som samordnes med andre pensjonsytelser etter samordningsloven.
- Tre års tjenestetid gir årlig alderspensjon på 42 prosent av pensjonsgrunnlaget. For hvert tjenestetår utover tre år og til og med seks år, økes satsen med fem prosent. Full pensjon etter seks tjenestetår utgjør da 57 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er som hovedregel den årlige bruttogodtgjørelsen fastsatt for statsråder ved fratredelsestidspunktet.
- Pensjonsalderen er 65 år. Det er ingen mulighet for tidligere uttak.
- Alderspensjon kan ikke ytes så lenge vedkommende er medlem av Regjeringen eller Stortinget eller er tilsatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling.
- Alderspensjon levealderjusteres fra og med 1943-kullet, likevel tidligst fra 67 år.
- Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten.

3 Utvikling for stortingsrepresentanter i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2012

Totalt 369 personer mottok ved utgangen av 2012 en pensjon på bakgrunn av tidligere opptjenings-tid som stortingsrepresentant (alderspensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon).

3.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2012 var det 249 alderspensjonister. I løpet av året har det vært en avgang på 19 personer og en tilgang på 10 personer. Per 31. desember 2012 utgjorde antall alderspensjonister 240 personer. I forrige stortingsmelding ble det innberettet at bestanden per 31. desember 2011 utgjorde 245 personer. Avviket skyldes at en del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft.

Antall alderspensjonister i 2012			
Antall per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall per 31.12.2012
249	19	10	240

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for alderspensjon var 16 764 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 19 613 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 15 285 kroner.

Gjennomsnittlig alder for uttak av alderspensjon var 65,4 år.

I 2012 tok 10 personer i ordningen ut alderspensjon for første gang. Av disse var to kvinner og åtte menn. Gjennomsnittlig uttaksalder var 65,8 år for kvinner og 65,3 år for menn. Gjennomsnittlig pensjoneringsalder for stortingsrepresentanter vil variere fra år til år siden antall uttak er svært lavt. Siden det ikke var stortingsvalg i 2011 eller 2012, vil de som gikk av i 2012 være vararepresentanter eller tidligere stortingsrepresentanter.

3.2 Uførepensjon

Syv personer mottok uførepensjon fra ordningen i 2012.

I 2012 var det ikke nye uttak av uførepensjon. En del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft. Dette gjelder særlig uføresaker. På et senere tidspunkt kan det derfor komme nye uttak som gjelder 2012.

Uførebekstand 2012			
Antall uføre per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall uføre per 31.12.2012
7	0	0	7

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for uførepensjon var 27 928 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 28 076 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 27 817 kroner.

Gjennomsnittsalderen på uførebekstanden er 62,9 år for kvinner og 64 år for menn.

3.3 Etterlattepensjon

Ved inngangen til 2012 var det 117 etterlattepensjonister. I løpet av året var det åtte avganger og ti tilganger, slik at det per 31. desember 2012 var 119 etterlattepensjonister.

Antall etterlattepensjonister i 2012			
Antall etterlatte per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall etterlatte per 31.12.2012
117	8	10	119

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for etterlattepensjon var 8 960 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 8 959 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 8 981 kroner. Gjennomsnittlig uttaksalder for nye uttak av etterlattepensjon i 2012 var 80,1 år.

I 2012 var det ti nye uttak av etterlattepensjoner. Av disse var det ni kvinner og én mann. Gjennomsnittlig alder for uttak av etterlattepensjon var 80,5 år for kvinner og 76,3 år for menn.

Det var to barnepensjonister ved inngangen til 2012. I løpet av året var det én tilgang. Det var dermed tre barnepensjonister ved utgangen av året. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling var 9 711 kroner.

3.4 Regnskap for 2012

Pensjonene bevilges under kapittel 41 Stortinget.

I statsbudsjettet for 2012 ble det bevilget 66 300 000 kroner til pensjoner for stortingsrepresentanter. I statsregnskapet ble det utgiftsført 63 770 547 kroner til pensjoner og 1 236 315 kroner i administrasjonskostnader.

Budsjett- og regnskapstallene inkluderer ikke ventegodtgjørelser fordi denne godtgjørelsen blir administrert og utbetalt av Stortinget.

4 Utvikling for regjeringsmedlemmer i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2012

Ved utgangen av 2012 mottok totalt 88 personer en pensjon fra pensjonsordningen på bakgrunn av tidligere opptjeningsstid som regjeringsmedlem (alderspensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon).

4.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2012 var det 65 alderspensjonister i pensjonsordningen. I løpet av året har det vært en avgang på fire personer og en tilgang på tre personer. Per 31. desember 2012 var det 64 alderspensjonister.

Antall alderspensjonister i 2012			
Antall per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall per 31.12.2012
65	4	3	64

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for alderspensjon var 11 611 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 14 581 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 10 449 kroner.

Gjennomsnittlig alder for uttak av alderspensjon var 65,5 år.

I 2012 var det tre personer i pensjonsordningen som tok ut alderspensjon for første gang, én kvinne og to menn. Gjennomsnittlig uttaksalder var 65,2 år for kvinner og 65,7 år for menn.

4.2 Uførepensjon

To personer mottok uførepensjon fra pensjonsordningen i 2012.

I 2012 har det ikke vært noen nye uttak av uførepensjon. Uførevedtak kan fattes med tilbakevirkende kraft. På et senere tidspunkt kan det derfor komme nye uttak som gjelder 2012.

Uførebestand 2012			
Antall uføre per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall uføre per 31.12.2012
2	0	0	2

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for uførepensjon var 28 547 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 23 952 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 33 142 kroner.

Gjennomsnittsalderen på uførebestanden er 49 år for kvinner og 56 år for menn.

4.3 Etterlattepensjon

Antall etterlattepensjonister i 2012			
Antall etterlatte per 31.12.2011	Avgang	Tilgang	Antall etterlatte per 31.12.2012
20	4	3	19

Det var 20 etterlattepensjonister ved inngangen til 2012. I løpet av året var det 4 avganger og 3 tilganger, slik at per 31. desember 2012 var det 19 etterlattepensjonister.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for etterlattepensjon var 7 536 kroner.

I 2012 var det tre nye uttak av etterlattepensjoner, to kvinner og én mann. Gjennomsnittlig alder for uttak av etterlattepensjon var 86,6 år for kvinner og 60,2 år for menn.

Ved inngangen til 2012 var det tre barnepensjonister. I 2012 har det ikke vært tilganger eller avganger.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling var 4 660 kroner.

4.4 Regnskap for 2012

Pensjonene bevilges under kapittel 0612 som «Tilskudd til Statens pensjonskasse». I statsregnskapet ble det utgiftsført 11 488 264 kroner til pensjonere og 362 715 kroner i administrasjonskostnader.

5 Sentrale hendelser 2012

Det er foretatt inntektskontroll på alle som mottar pensjon etter 75-årsregelen. Denne regelen gir anledning til et tidligere pensjonsuttak enn 65 år for stortingsrepresentanter som har opptjeningsstid etter de gamle opptjeningsreglene. Alle som ble kontrollert, var innenfor gjeldende inntektsgrenser.

Fra årsskiftet 2012/2013 ble det opprettet eget telefonnummer og egen e-post forbeholdt medlemmene i pensjonsordningen.

Arbeidsdepartementet

t i l r å r :

Tilråding fra Arbeidsdepartementet 21. juni 2013 om Årsmelding 2012 for Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer blir sendt Stortinget.

Tykk: AS O. Fredr. Arnesen. Juni 2013

241491